

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ

Декан факультету соціології та управління

Т.Ф. Бірюкова

2021 р.

ДЕРЖАВНА ТА ВІЙСЬКОВА ПОЛІТИКА КРАЇН СВІТУ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності: 052 Політологія
освітньо-професійні програми: «Політологія», «Міжнародна політика та політика національної безпеки»

Укладач: Хорішко Лілія Сергіївна, д. політ. н., доцент, професор кафедри політології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри політології

Протокол № 1 від "30" серпня 2021 р.
Завідувач кафедри С. Г. Цокур

Погоджено
з навчально-методичним відділом

О.В. Вишнівець

Ухвалено науково-методичною радою
Факультету соціології та управління

Протокол № 1 від "30" серпня 2021 р.
Голова науково-методичної ради
факультету Н. В. Горло

Н.В. Горло

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузь знань 05 – Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів – 4	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін професійної підготовки	
Спеціальність 052 Політологія	Загальна кількість годин – 120	Семестр:	
Освітньо-професійна програма «Політологія», «Міжнародна політика та політика національної безпеки»		Змістових модулів – 6	6-й
	Лекції		
	28 год.		год.
	Семінарські заняття		
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 12	14 год.	год.
		Самостійна робота	
		78 год.	год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: залік	

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Державна та військова політика країн світу» є засвоєння необхідних знань про сутність військової політики, особливості та специфіку її практичної реалізації у провідних державах світу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Державна та військова політика країн світу» є: вивчення сутності війни як соціально-політичного явища; засвоєння принципів формування військової політики провідних держав сучасності; ознайомлення з діяльністю сучасних міжнародних військово-політичних організацій; набуття навичок аналізу військової політики політичних суб'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент **повинен:**

знати:

- поняття та зміст війни як соціально-політичного явища;
- структуру та функції військової політики;
- основні способи формування військової політики в умовах сучасної політичної дійсності;

вміти:

- системно аналізувати стан військової політики держави чи військово-політичної організації;
- використовувати методологічний арсенал політичної науки для аналізу проблем та сучасних тенденцій військово-політичного розвитку;
- моделювати та прогнозувати динаміку військово-політичних процесів в умовах глобального розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p>ЗК01. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК02. здатність до аналізу та синтезу науково-технічної, природничо-наукової та загальнонаукової інформації.</p> <p>ЗК08 здатність до письмової й усної комунікації рідною мовою, знання іноземних мов.</p> <p>ЗК09 схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії та культури, розуміння причино - наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності;</p> <p>РН01. Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.</p> <p>РН02. Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.</p> <p>РН03. Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.</p> <p>РН07. Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.</p> <p>РН08. Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, конспектування, аналіз, частково-пошуковий метод, пояснювально-ілюстративний метод, порівняльний метод, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною літературою.</p> <p>Контрольні заходи: опитування на семінарі, практичне завдання на порівняльний аналіз, написання есе</p>
<p>СК01. Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.</p> <p>СК02. Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.</p> <p>СК03. Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.</p> <p>СК05. Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.</p>	<p>Методи навчання: розповідь, конспектування, аналіз, частково-пошуковий метод, пояснювально-ілюстративний метод, порівняльний метод, метод проблемних ситуацій, робота з навчальною літературою</p> <p>Контрольні заходи: усна відповідь на семінарі, практичне завдання на порівняльний аналіз, написання есе</p>

PH09. Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.

PH10. Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

PH12. Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни, які пов'язані з викладанням курсу «Державна та військова політика країн світу»: «Теорія політики», «Теорія політичного конфлікту», «Політичні технології».

2. Програма навчальної дисципліни

ЗМ 1. Політологічний аналіз проблем війни та миру

Війна як соціально-політичне явище

Проблеми війни та миру в історії політичної думки. Політичні ідеї та воєнно-політичні погляди представників класичної античної науки. Теологічні та світські парадигми воєнно-політичного мислення в епоху Середньовіччя. Політичні концепції, вчення про війну і мир у період Відродження, Нового часу, доби Модерну. Огляд сучасних політологічних теорій війни й миру. Політичні доктрини мілітарного спрямування: мілітаризм, шовінізм, пацифізм, фашизм.

Війна як соціально-політичне явище: сутність, зміст, тенденції зміни політичного дискурсу. Методологічні основи політологічного підходу до аналізу війни. Політично-правові ознаки війни. Соціально-політичні фактори, ризики та виклики безпеці держав фундаментального і ситуативного характеру.

Політичний зміст сучасних форм соціального насильства: воєнно-політичні конфлікти, внутрішній та міжнародний тероризм. Основні форми соціального насильства. Воєнно-політичний конфлікт. Інтервенція. Основні види тероризму.

Мир як соціально-політичний стан суспільства. Поняття миру. Взаємозв'язок війни і миру як протилежних станів соціально-політичного буття. Діалектичність переходу з одного стану в інший.

ЗМ 2. Військова політика як складова державної політики

Військова політика в структурі політики

Політика як соціальне явище. Політика як сфера суспільної діяльності та суб'єктивної активності. Типи та різновиди політики.

Поняття та функції військової політики. Проблема визначення воєнної політики та її атрибутів. Функціональна роль воєнної політики. Європейська безпекова і оборонна політика та Україна.

Воєнна доктрина - джерело офіційної військової політики держави. Еволюція наукових поглядів на її формування. Українська воєнна доктрина. Становлення та зміни парадигм оборонної політики. Воєнно-політичні аспекти Воєнних доктрин України. Політологічний порівняльний аналіз воєнних доктрин сучасних держав та концептів «колективної оборони».

Стратегії «непрямих дій»: зародження концепцій, форми реалізації у сучасній воєнно-політичній практиці.

Стратегія «непрямих дій» - домінування політичних аспектів над насильницькими способами воєнної політики. Східна парадигма воєнно-політичного мислення серед теоретичних передумов формування стратегії «непрямих дій». Шляхи та форми реалізації «стратегії непрямих дій» у воєнно-політичних реаліях XXI ст.

Превентивні воєнно-політичні стратегії. Превентивна оборона як вид стратегічних дій. Превентивна оборона як сукупність наступних етапів: від запобігання, стримування, упередження, скоювання до силового реагування у відповідь.

ЗМ 3. Державна та військова політика країн світу

Державна та військова політика США

Поняття та напрями реалізації державно-військової політики США. Національна оборонна стратегія та Національна військова стратегія США. Основні мета та завдання, суб'єкти реалізації. Принципи та методи реалізації. Об'єднане командування ЗС США.

Регіональні аспекти державно-військової політики США. Регіональне сегментування державно-військової політики, цілі та завдання. Арсенал способів та методів реалізації.

Державна та військова політика Німеччини

Поняття та складові державно-військової політики Німеччини. Поняття та загальні принципи військової доктрини. Стратегічні інтереси у сфері національної безпеки та оборони. «Біла книга з питань політики безпеки і перспективам розвитку збройних сил» (2016), «Основні напрями політики Німеччини в області оборони і безпеки» (2011) і «Концепція бундесверу» (2013).

Напрями реалізації державно-військової політики Німеччини. Участь у формуванні системи колективної безпеки на трансатлантичному, європейському та національному рівнях. Співробітництво з військово-політичними організаціями. Сприяння зменшенню впливу тероризму на міжнародний політичний процес.

Державна та військова політика Франції

Поняття та складові державно-військової політики Франції. Поняття та загальні принципи військової доктрини. Стратегічні інтереси у сфері національної безпеки та оборони.

Напрями реалізації державно-військової політики Франції. Участь у формуванні системи колективної безпеки на трансатлантичному, європейському та національному рівнях. Співробітництво з військово-політичними організаціями. Сприяння зменшенню впливу тероризму на міжнародний політичний процес.

Державна та військова політика Великобританії

Поняття та складові державно-військової політики Великобританії. Поняття та загальні принципи військової доктрини. Стратегічні інтереси у сфері національної безпеки та оборони. «Стратегія національної безпеки і огляд стратегічної оборони і безпеки Великобританії».

Напрями реалізації державно-військової політики Франції. Участь у формуванні системи колективної безпеки на трансатлантичному, європейському та національному рівнях. Співробітництво з військово-політичними організаціями. Сприяння зменшенню впливу тероризму на міжнародний політичний процес.

ЗМ 4. Особливості формування та реалізації військової політики в Україні

Державна та військова політика України

Поняття та складові державно-військової політики України. Поняття та загальні принципи військової доктрини. Відмова від політики позаблоковості та відновлення стратегічного курсу на євроатлантичну інтеграцію, зміщення акцентів у веденні воєнних конфліктів на комплексне використання воєнних і невоєнних інструментів. Стратегічні інтереси у сфері національної безпеки та оборони.

Напрями реалізації державно-військової політики України. Стратегії національної безпеки України як основа комплексного реформування та розвитку відповідної сфери і важливий елемент модернізації держави. Співробітництво з військово-політичними організаціями. Розвиток співпраці України та НАТО.

ЗМ 5. НАТО як суб'єкт міжнародної військово-політичної діяльності

НАТО як суб'єкт міжнародної військово-політичної діяльності

Історія виникнення і формування НАТО. Передумови виникнення НАТО. Стратегічні концепції Альянсу. Трансформація діяльності НАТО.

Структура НАТО. Політична інституційна структура НАТО. Цивільна та військова структура НАТО. Основні комітети та інститути співпраці Альянсу.

Основні напрями діяльності НАТО. Миротворча діяльність. Роль НАТО у боротьбі з міжнародним тероризмом. Організація партнерства та співпраці.

ЗМ 6. Технології контролю та управління військово-політичними конфліктами

Технології контролю та управління військово-політичними конфліктами

Військово-політичний конфлікт і особливості його появи в політичній сфері. Поняття та особливості соціального конфлікту. Особливості політичної сфери суспільства як передумови виникнення політичних конфліктів. Визначення поняття «військово-політичний конфлікт». Негативні та позитивні функції політичних конфліктів.

Сутність управління і контролю політичними конфліктами. Контроль як форма свідомого впливу на політичний конфлікт. Управління конфліктами як форма ціленаправленого впливу на компоненти конкурентної взаємодії. Основні стратегії управління конфліктами: ініціація, рутинізація, попередження, врегулювання, вирішення, витіснення.

Культурно-цивілізаційні моделі та технології вирішення військово-політичних конфліктів. Основні характеристики англо-саксонської моделі. Особливості застосування стратегії м'якої та жорсткої сили. Основні характеристики східно-азіатської моделі. Основні характеристики західноєвропейської моделі.

3. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години					Сам. робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Сем. заняття, год				Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів	
			о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.	о/д ф.	з/дис т ф.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10	
2	15	6	4	-	2	-	9	-	5	5	10	
3	15	8	6	-	2	-	7	-	5	5	10	
4	15	8	4	-	4	-	7	-	5	5	10	
5	15	6	4	-	2	-	9	-	5	5	10	
6	15	6	4	-	2	-	9	-	5	5	10	
Усього за змістові модулі	90	42	28	-	14	-	48	-	30	30	60	
Підсум. сем.контр. залік	30	-	-	-	-	-	30	-	-	-	40	
Загалом		120						100				

4. Темы лекційних занять

№ Змісто вого модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о./д.ф.	з./д.ф.
1	Війна як соціально-політичне явище	4	
2	Військова політика в структурі політики	4	
3	Стратегії «непрямих дій»: зародження концепцій, форми реалізації у сучасній воєнно-політичній практиці.	4	
4	Державна та військова політика країн світу	4	
5	Державна та військова політика України	4	
6	НАТО як суб'єкт міжнародної військово-політичної діяльності	4	
7	Технології контролю та управління військово-політичними конфліктами	4	
	Усього:	28	

6. Темы семінарських занять

№ Змісто вого модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о./д.ф.	з./д.ф.
1	Війна як соціально-політичне явище	2	
2	Військова політика в структурі політики	2	
3	Стратегії «непрямих дій»: зародження концепцій, форми реалізації у сучасній воєнно-політичній практиці.	2	
4	Державна та військова політика країн світу	2	
5	Державна та військова політика України	2	
6	НАТО як суб'єкт міжнародної військово-політичної діяльності	2	
7	Технології контролю та управління військово-політичними конфліктами	2	
	Усього:	14	

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Підготовка до семінару, усна відповідь	Війна як об'єкт дослідження в історії політичної та філософської думки Особливості військово-політичної думки давнього Китаю. Війна як об'єкт дослідження в епоху Античності (Платон, Арістотель). Війна та військове мистецтво в концепції Н. Макіавеллі.	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Написання аргументованого есе	Проблеми співвідношення війни та миру	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття та функції військової політики. Проблема визначення військової політики та її функціональних атрибутів.	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання,	5

		Європейська безпекова і оборонна політика та Україна	аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	
	Написання аргументованого есе	Військова політика в умовах сучасної політичної дійсності	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	5
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			10
3	Підготовка до семінару, усна відповідь	Військова політика США. Військова політика Німеччини, Військова політика Великобританії. Військова політика Франції	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5

	Написання аргументованого есе	Загрози національним інтересам України в умовах сучасних глобальних викликів	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст.	5
Усього за ЗМЗ контр. заходів	2			10
4	Підготовка до семінару, усна відповідь	Поняття та функції воєнної політики України Армія як суб'єкт реалізації військової політики держави. Європейська безпекова і оборонна політика та Україна	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Написання аргументованого есе	Особливості гібридної війни в Україні	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору;	5

			висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
5	Підготовка до семінару, усна відповідь	Історія виникнення і формування НАТО. Передумови виникнення НАТО. Стратегічні концепції Альянсу. Трансформація діяльності НАТО	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	5
	Написання аргументованого есе	Основні напрям військово-політичного співробітництва Україна-НАТО	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	5
Усього за ЗМ 5 контр. заходів	2			10
6	Підготовка до семінару, усна відповідь	Визначення поняття військово-політичний	5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання,	5

		конфлікт». Сутність управління політичними конфліктами. Культурно-цивілізаційні моделі та технології вирішення військово-політичних конфліктів.	представлення авторської позиції. 4 бали – змістовна відповідь на питання, аргументованість відповіді. 3 бали – все вище перелічене, але при відсутності авторської позиції; 2 бали – змістовне доповнення. 1 бал – поверховий виклад матеріалу; 0 балів – відсутність відповіді	
	Написання аргументованого есе	Основні стратегії управління військово-політичними конфліктами	Аргументоване есе складається з таких структурних елементів: вступу, де студент декларує власну точку зору на проблему, поставлену у заголовку есе; щонайменше трьох аргументів на користь власної точки зору; висновку, де попередні результати синтезуються та інтегруються у більш глобальний контекст	5
Усього за ЗМ 6 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	12			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5

Залік	Усна відповідь на питання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проблеми війни та миру в історії політичної думки. 2. Методологічні основи політологічного підходу до аналізу війни. Політично-правові ознаки війни. Соціально-політичні фактори, ризики та виклики безпеці держав фундаментального і ситуативного характеру. 3. Основні форми соціального насильства. Воєнно-політичний конфлікт. Інтервенція. Основні види тероризму. 4. Поняття миру. Взаємозв'язок війни і миру як протилежних станів соціально-політичного буття. Діалектичність переходу з одного стану в інший. 5. Політика як сфера суспільної діяльності та суб'єктивної активності. Типи та різновиди політики. 6. Поняття та функції військової політики. 7. Проблема визначення воєнної політики та її атрибутів. 8. Європейська безпекова і оборонна політика та Україна. 9. Воєнна доктрина - джерело офіційної військової політики держави. 10. Стратегія «непрямих дій» - домінування політичних аспектів над насильницькими способами воєнної політики. 11. Превентивні воєнно-політичні стратегії. 12. Поняття та напрями реалізації державно-військової політики США. 13. Поняття та складові державно-військової політики Німеччини. 14. Напрями реалізації державно-військової політики Франції. 15. Поняття та складові державно-військової політики України. 16. Основні напрями діяльності НАТО. 17. Технології вирішення військово-політичних конфліктів. 	<p>Кількість питань, на які надано повну змістовну відповідь (1 питання – 5 балів)</p> <p>– усього 4 питання</p> <p>5 балів – відповідь логічна, повна й аргументована</p> <p>4 бали – відповідь логічна й послідовна, але окремі аспекти не розкриті</p> <p>3 бали – відповідь послідовна, але студент недостатньо орієнтується в матеріалі</p> <p>1-2 бали – неточні визначення понять</p>	20
-------	---------------------------	---	--	-----------

	Практичне завдання – індивідуальне дослідницьке завдання	Визначити масштаб участі збройних сил (обрати державу самостійно) у миротворчих місіях/операціях ООН чи НАТО	Наявність всіх складових та логіка в презентації матеріалу – 20-15 балів Відсутність декількох складових – 15-10 балів Відсутність декількох складових або не відповідність змісту – 10 -5 балів Не розкрито зміст та не всі складові – 5-1 бали	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Вплив глобальних політичних, енергоресурсних та екологічних змін на воєнну безпеку держави / В. В. Зубарєв, О. П. Кутовий, О. О. Свергунов, С. М. Химченко. Київ : Інтертехнологія, 2019. 256 с.
2. Історія українського війська (1917-1995) / авт.. кол. Гриневич В., Гриневич Л., Якимович Б. та ін. Львів : Новий світ, 2015. 250 с.
3. Кривошеев А. М. Військова топографія. Суми : Вид-во СумДУ, 2012. 150 с.
4. Почепцов Г. Г. Інформаційні війни. Київ : Києво-Могилянська академія, 2015. 497 с.
5. Прикладна політологія : підручник / За ред. В. П. Горбатенка. Київ : ВЦ «Академія», 2008. 472 с.
6. Цюрупа М. В. Основи загальної та воєнної політології: підручник. Київ : Кондор-Видавництво, 2013. 512 с.

Додаткова:

1. Абрамов В. І. Використання воєнної сили як інструменту глобального менеджменту. *Наукові праці МАУП*. 2006. № 66. С. 271-276.
2. Глобальные трансформации: политика, экономика, культура / Д. Хелд, Э. Макгрю, Д. Гольдблатт; пер. с англ. В.В. Сапова и др. Москва : Практика, 2004. 576 с.
3. Грубов В. Європейська колективна безпека в умовах глобалізації: ліберальна парадигма : монографія. Київ : ТОВ «ФАДА, ЛТД», 2007. 554 с.
4. Иванов О. Военная сила в глобальной стратегии США : монографія. Москва : Восток-Запад, 2008. 198 с.
5. Мандрагеля В. А. Причини та характер воєн (збройних конфліктів): філософсько-соціологічний аналіз : монографія. Київ : Вид-во УВЕ, 2003. 570 с.
6. Системный мониторинг глобальных и региональных рисков: арабская весна 2011 года / отв. ред. : А. В. Коротаев, Ю. В. Зинькина, А. С. Ходунов. Москва : Изд-во ЛКИ, 2012. 464 с.
7. Nye J. *The Powers to Lead*. Oxford : University Press, 2008. 240 p.
8. Riker W. *The Theory of Political Coalitions*. New Haven; London: Yale University Press, 1962. 300 p.

Інформаційні ресурси:

1. Стратегія воєнної безпеки України від 25.03.2021 р. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661> (дата звернення : 15.09.2021).
2. Дьяков М. Оборонная дипломатия (новые задачи вооруженных сил Запада в современных условиях). URL: <http://commi.narod.ru/txt/2001/0503.htm> (дата звернення : 15.09.2021).
3. Ільницька У. Армія і політика: моделі взаємодії в умовах різних політичних режимів. URL: http://vlp.com.ua/files/36_2.pdf (дата звернення : 15.09.2020).
4. Пархитько Н. Эволюция военной политики ФРГ после объединения. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/evolyutsiya-voennoy-politiki-frg-posle-obedineniya-strany/viewer> (дата звернення : 15.09.2021).
1. Північноатлантичний альянс. URL: http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=eiu_all&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=TRN=&S21COLORTERMS=0&S21STR=Pivnichno_Atlantychnyj (дата звернення: 15.09.2018).
2. Шеретов С. Ведение международных переговоров. URL: <http://www.window.edu.ru>. (дата звернення: 15.09.2021).
3. Чихачёв А. Военная политика Франции при Э. Макроне: основные тенденции. URL: https://www.imemo.ru/jour/meimo/index.php?page_id=685&id=9255&jid=9412&jj=49 (дата звернення: 15.09.2020).
4. Шеретов С. Ведение международных переговоров. URL: <http://www.window.edu.ru>. (дата звернення: 15.09.2020).